

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIII

PREUS DE SUSCRIPCIO

Rens, un mes. Pissos. 100
en províncies trimestre. 350
Extranjer y Ultramar. 175
Anúncis, A prens convencionals.

Reus Dimarts 6 de Septembre de 1898

Núm. 3.601

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIO

En la Administració d'aquest diari y en les principals
libreries d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofré, carrer Junquera, 6.
No s'retornan los originals encara que no s'publicin.

Farmacia Serra
Arrabal Santa Anna, 80, prop á la plassa de Catalunya (Teléfono 13)

DOCTOR J. MIRÓ
Oculista

Consulta en Reus: Los dilluns y divendres de dos á cinch de la tarde, Arrabal de Santa Anna, 1, primer.

A Tarragoná: los demés dies de deu á una del matí y de tres á cinch de la tarde, havent trasladat són gabinet al mateix carrer de la Unió, 17, primer.

SECCIO DOCTRINAL

Com administra l'Estat

L'Heraldo de Madrid ha publicat una espècie de laberinto de les coses de la marina bon xich, més difícil de sortirne que del que té o tenia à Horta el marqués d'Alfarràs. D'aquest, quan tenia nou anys y m'hi van portar, ab pena y dolor vaig lograr sortirne. Del que ha publicat lo diari madrileny no se'n pot sortir ni barrinanthi un any de carrera.

Figúrintse que's romp d'un barco la pala d'una hèlice ó s'trèca alguna femella de coixinet qualsevol d'una màquina, baldament sia petita com un admetlló. Donchs no més hi han d'intervenir los següents senyors: lo capità general del Departament marítim, lo comandant general de la Dressana, l'general d'enginyers, lo quefe d'enginyers, lo quefe dels travalls d'enginyeria, lo quefe de secció d'enginyeria, altra vegada'l quefe d'enginyers, altra vegada'l general d'enginyers, una junta de sabis que's reuneix tres vegades ceda setmana, altra vegada'l comandant de la Dressana, altra vegada'l capità general del Departament que sanciona'l pressuposito fet pel quefe de secció si no hi troba res que dir. Y tornemhi que no ha estat res. Lo comandant general envia'l pressuposito aprobat al quefe d'enginyers y al comissari y aquestos al quefe del ram y aquest al de travalls y ja tenim la tercera part del camí fet per comprar una femella que deu valdrer a casa de qualsevol ferrater deu céntims, la tenim la femella del cargol que 'ns hadonat lo quefe del magatzém de las femellas ó la pala que 'ns ha donat lo quefe del magatzém de las palas d'hèlice. Es a dir que no la tenim encare la femella ni la pala, sino que 's quefes de magatzém las tenen de demanar al Negociat d'Acopis que aproba ó no aproba l'albarà, l'assents en los seus llibres y 'l remet al comissari que 'l passa à la junta, aquesta l'aproba ó no l'aproba y si l'aproba envia'l escrit al quefe del ram, que l'envia al Negociat de Teneduría de llibres pera que li reservin los deu céntims qu' pot valdrer la femella ó lo que puga valdrer qualsevol altre estropici que haja fet la mar ó las mslas mans dels encarregats de fer moure'l barco. La teneduría 'n passà'l ulls y l'envia als Acopis que tornan á apuntar la femella en deu ó vint llibres més y ve'l albarà al comissari pera que hi posi'l gorgot. Fet ja'l gorgot torna'l albarà a Acopis pera que s'entregui lo que's demande si 'n' hi ha—que no 'n' hi sol never—y sino, comensa'l calvari de la adquisició de la femella be sis per concurs, be per compra directe. Si es per concurs va la cosa al Comissari, que fa's edictes, ne treu cinch copias que no serveixen per res, perque 's concursaryes se solein obrir en si no se sap sup solitarris d'los al·stacions ací ab dins que s'abillorren així

Diguin: posats á triar entre sortir del laberinto del marqués d'Alfarràs y'l laberinto dels arsenals, per qui se decidirien?

Cal fer notar una cosa avans d' acabar: que la esquadra d'en Cervera no 's va perdre, segons diuhen a darrera hora's parts, per canonada mes ó menos, que ab les que 'ls hi tiraren encare no enaren tots á fons, sino perque las granadas americanas havien caigut foch á tots los barcos y las mangueras estaven foradadas escampantse l'ayqua per tot arreu menos als indrets arborats.

Les haguessen portadas al arsenal y las haguessen fet passar per los mil alambins de que 'ns parla l'Heraldo, no hauria succehit res d'això, perque 'ls barcos s'estarien encare molt tranquillos á la Carraca ó á Cartagena esperant que el guarda alumcén ó'l Tenedor de llibres y'l comissari y 'ls altres senyors anessin posant cada húlo seu gorgot al expedient.

Quan á Marina ho tenen disposites sis senyal que estan més be que de cap altra manera. Figúrintse com se desvergonyiria la mar lo dia que s'apigués que als barcos de guerra va tot à la bona de Deu com als barcos mercants. Si anant tot ab molt rigor de tant en tant las onades se dragan un «Reina Regente», figú-

La que paga més contribució de la província FARMACIA OBETRA TOTA LA NIT

rinse com anira anant a comprar directament la femella de deu céntims á cal ferreter, ó a can Grissó á comprarli unas quantas canas de canó de goma per las bombas!

(De La Renaixent.)

Primer concurs mèdic català

Desitjosa aquesta Revista d'estimular el l'estudi, enlairar la Ciència y favorir lo progrés de Catalunya al mateix temps que de fomentar l'ús y perfeccionament de la llengua catalana, ha acordat la celebració d'un concurs de treballs mèdics escrits en la llengua de la nostra terra.

Pera pèndrehi part caldrà exposar un dels temes següents:

Primer. Estudi històric de la Gynecologia à Catalunya desde son començament fins avuy.

Segon. Tractament cirúrgic del gall exostòmic.

Tercer. Formas històriques y clíniques del cancer del fetge.

Admés s'estableix un tema d'obras qual desenrotllament consisteix en la presentació d'un instrument o aparell destinat á la pràctica de qualsevol branca de la Medicina o de la Ciència en general.

Tot hom pot participarhi; més però fer-ho si 'ha d'ajustar á les condicions següents:

Tots los treballs han d'esser escrits en català, ab forma clara y llegible, sense llitro, firmant ràfica del autor; i xiela à encyclopèdia de la ciència.

2. Los treballs, junt ab lo nom y addressa del autor, aniran tancats en sobre lacrat, en lo qual hi constará'l lema del començament.

3. Tots los treballs deurán enviarse al Secretari del Jurat, Passeig de Gracia, 89, ó Diputació, 344, avans de las doce del miti-dia del 5 d'Octubre d'aquest any.

Per cada tema s'adjudicarà un premi, consistent en una medalla de plata y diploma al que millor li desenrotilli; un ó dos accésits als que segueixin en merít; y las mencions honoríficas que'l Jurat estimi pertinents.

Essent aquest lo primer certamen mèdic que en nostra llengua s'ha organitzat, confiem en que 'ns ajudaran en la tasca y voldrán intervenirhi tots los que, afanyosos de Ciència, no s'envergonyixin d'essèr fills de la terra catalana.

A la prempsa demaném que se serveixi donarles compite, y á tots bon coratje per aquesta fuya pacífica.

Barcelona, 15 d'Agost de 1898.—Lo Secretari, J. Fontbona.

Excursions estiuñencas

VILAPLANA

Ja en un dels passats números varem registrar quatre notes ab respecte al viatje d'aqueixa ciutat a Aleixar, notes que eran més d'impressió que no d'enterar al lector que cap falta li feyan dels medis d'empendre la excursió; pero eran aquelles impressions d'un caràcter tan marcat particular, que essent jo encara á l'Aleixar, no va faltar qui 'm' va fer sapir que ell també en son viatje havia disfrutat més encara.

Dubtava jo que's pogués fer un viatje més agradable y pera trèurem de duptes me va relatir lo següent:

tal com gitans, platayoros, comedians, sonàmbuls, pagesos, etc., desenrotillants en una sèrie de xistoses escenes que feren riure de bon gust al numerosos públic que omplenava la sala d' espectacles.

En sa execució s' lluhiren la senyora Cenéval que interpretà bastant bé son paper, obligantli a repetir un número de música, y los joves aficionats que tinqueren especial cuidado en estudiar els tipus personatges de les regions meridionals dixí com lo caràcter de la gent de la nostra terra.

Enviem nostre aplau al amic Aladern lo que sem extensiú a la secció d' aficionats.

C.

BORNITGES

Comissió d' aussilis
à la classe obrera

La Comissió especial nombrada pel Excmo. Ajuntament, per arbitrar recursos ab que favoreixer à la classe obrera, havent ordnat pera dit objecte als senyors contribuyents de aquesta ciutat, ha acordat fer públicas las Llistas que contenen los donatius per los que contribueixen los senyors que é continuo s' expressan quals donatius deurán entregarse al senyor Tresorer de la Comissió don Emili Gaya Gambús, en dos plassos iguals, de conformitat á lo acordat per la mateixa.

Pessetas

Suma anterior. 54.205

Don Jaume Sabaté Roig 25

> Joseph Magriñá Gatimó 25

> Salvador Navarro 25

Viuda de Antoni Querol 25

Don Julià Nougués Subirà 25

> Pere Baile Marca 25

> Joan Vallés Sureda 25

> Ramon Vidiella Balart 25

> Joan Magriñá Baixeras 25

> Joan Montilleó 25

> Sebastià Vidal Rabassó 25

> Antoni Vall Demenech 25

> Joan Lluís Aragón 25

> Evarist Fábregas Pamies 25

Viuda de Joseph Rovellat 25

Don Antoni Demestre Bages 25

> Frederich Romero Pamies 25

> Antoni Martínez de Castilla 25

> Antoni Fabregat Espinás 25

> Francesch Roca Benedicto 25

> Francesch Aguadé Zamora 25

> Joan Puiggener Costa 25

> Jaume Ventura Jornet 25

> Miquel Cervera Marcillach 25

> Magí Soronellas Constanti 25

> Calixte Martí Padró 25

> Marián Vilar Durán 25

> Joseph Jordana Delmau 25

> Joseph Aguadé Busquets 25

> Felip Gual Sol 25

> Joseph Benet Solé 25

> Bonaventura Carpa 25

Senyors Fills de Guix 25

Don Joan Sardà Manresa 25

> Joseph Nolla y C. 25

> Joan Amiel 25

Successora de Fonts Boada 25

Don Joseph M. Sunyer 25

> Nicolau Mestres 25

> Pere Buscàs 25

> Tomàs Font Perramon 25

> Joseph Caixés Batlle 25

> Jascinto Miralles 25

> Gabriel Boferull 25

Viuda de Gregori Mercader 25

Don Joan Sardà Montseny 25

> Joseph Masdeu 25

> Joseph Pujol 25

> Joan Casulleras 25

> Emili Massó 25

> Jaume Aguadé Mestres 25

> Manel Sardà Martí 25

> Antoni Caixàs 25

> Jaume Espíndols 25

Donya Dolors Ferrer Vda. de Baró 25

Don Vicens Martí Cortina 25

Senyoras Filles de Montaner 25

Don Joseph Vallcorba Ferrer 25

> Polícarp Vilarnau 25

> Lluís Vidál Grau 25

> Tomàs Bergadá 25

> Pau Fábregas Roig 25

Suma y segueix.

55.755

	Pessetas.
Suma anterior	55.755
> Antoni Pellicer Domenech	25
> Joseph Rosich Tarragó	25
> Joan Bautista Casals Picart	25
> Eduard Borràs Pedret	25
> Joseph Merimón Casanoves	25
> Conrat Casas Durán	25
> Antoni de Barberà	25
> Joan Gavaldà Gasull	25
> Francesch Montaner Pagès	25
> Hermenegild Sala Blanco	25
> Joseph Vilalta Guasch	25
> Tomàs Gilavert Clariana	25
> Francesch Aguadé Pallarés	25
> Prudenci Anguera Boldú	25
> Joan Bautista Bernat Porta	25
> Domingo Baró Bertrán	25
Donya Maria Fonts Batlle	25
Don Joan Ferrer Amat	25
> Pere Ferré Cogul	25
> Joseph Monné	25
> Agustí Torroja Tarrats	25
> Miquel Vilagrassa	25
> Serapi Morlius Borrás	25
> Isidro Llevat Sugrañes	25
Hereus de J. Casas	25
Don Pau Nadal Tarragó	25
Donya Paula Pascual	25
> Antonia Baró Vda. de Rocamora	20
Don Francisco Salvat Salvat	15
> Antoni Balaña Crulla	12'50
> Ricart Llagostera Roig	12'50
> Enrich Iglesias Pamies	12'50
> Narcís Gili Camplà	12'50
> Joan Oller Albareda	10
> Antoni Bisbal Martorell	10
> Joan Domenech Aguilar	10
> Joseph Mallorquí Mateu	10
> Jordi Pellicer Ripoll	10
> Francisco de P. Moñosa Blay	10
> Eusebi Soler Casamitjana	10
> Francesch Ferré Sugrañes	10
> Jaume Montaner Jornet	10
Donya Teresa Domingo Gomis Vda. de Pascual	10
> Amàlia Ramón Vendrell	10
Don Domingo Casas Ferrer	10
> Alexandre Tassis Miró	10
> Antoni Jansà Esteve	10
> Jaume Jorba	5
Viuda de Francisco Tarragó	5
Don Manel Cochs Escudé	5
Suma total	56.672'50

Reus 15 d' Agost de 1898.—La Comissió Executiva.—L' Alcalde President, Joseph M. Borràs.—Emili Gaya.—Cassimir Gràu.—S. Massó.—Joan Vergés y Marca.—Lluís Quer.—M. Vidiella.—Joan Vilella.—Joan Abelló.—Sinfòria Sardà.—E. Vallvé.—Joaquim Navàs.—Lo Secretari, J. de Montagut.

SECCIO RELIGIOSA

Sant d' avuy.—Sant Engeni.

Sant de demà.—Santa Regina.

SECCIÓ COMERCIAL

J. Marsans Roi
Representant: JOAQUIM SOCIATS
CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d'ahir:

Interior	56'15	Filipinas	
Exterior	'	Aduanas	87'50
Amortisable	'	Cubas 1886	68'
Frances	24'70	Cubas 1890	53'12
Norts	24'60	Obs. 6 0 0 Fransa	77'75
Exterior París	41'15	Obs. 3 0 0	38'87

GIROS

Paris

63'25

Londres

41'20

Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y Paris.

Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tota los païssos.

Nota.—Se reben adhesions al conveni judicial del ferrocarril de Tarragona á Barceloná y Fransa, sense cap comissió, y se satisfan los cupons de Janer y Abril de dita Companyia.

BOSSI DE REUS

Cotisacions realisadas en lo dia d' ahir à Barcelona facilitades per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior	56'15	AGI Cubas del 86	87'87
Exterior	'	Cubas del 90	52'93
Colonial	'	Aduanas	87'50
Norts	24'55	Oblg. 5 p 0 Almansa	76'
Frances	24'75	Id. 3 p 0 Fransa	39'

Filipinas PARÍS

Exterior 41'15 Norts

GIROS

París 68'25 Londres

41'20

Se reben ordres pera operacions de Bolsa. Compra y venda de tota classe de valors cotizables en Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d' ora de tots los païssos.

Nota.—Aquesta casa s' encarrega de la adhesió de les obligacions al conveni de la Companyia de Tarragona á Barcelona y Fransa, anticipant lo pago dels cupons vensuts ab arreglo als tipos proposats en dit conveni.

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 3

De Abo y escalas, en 18 dias vapor suech «Málaga», de 685 toneladas; ab tránsit, consignat als seyors Boada germans.

Despatxades Pera Gothenburg y escales vapor suech «Málaga» ab tránsit.

ANUNCIS PARTICULARS

¿Qué es hernia?

La hernia, terme facultatiu que significa lo que vulgarment s' anomena quebradura, quebrancia, relaxació, (Trencat), es la separació dels teixits que forman la paret del ventre, per quina obertura surten los intestins.

